

Horten kommune

Vår ref. 12/221
11/2752 - 2 / TI-&13

Saksbehandler:
Helge Skatvedt

NOU 2011:18 Struktur for likestilling - høring

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Eldrerådet	31.01.2012	006/12
Rådet for funksjonshemmede	31.01.2012	006/12
Administrasjonsutvalget	08.02.2012	004/12
Formannskapet	13.02.2012	008/12
Kommunestyret	27.02.2012	019/12

Vedlegg:

Dok.dato	Dok.ID	Tittel
12.01.2012	257139	NOU 2011:18 Struktur for likestilling - høring

Administrasjonens forslag

1. Horten kommune understreker viktigheten av likeverd og likestilling, men vurderer ut fra kommunens arbeidsgiverrolle at foreslåtte endringer ikke er nødvendige. Horten kommune er generelt bekymret for de lokaldemokratiske begrensningene som ligger i et økende antall lovkrav. Ut fra et overordnet samfunnsmessig perspektiv, kan slike lovkrav likevel være nødvendige.
2. Horten kommune stiller seg tvilende til effekten av et nytt direktorat og vurderer at offentlige midler kan utnyttes bedre gjennom å spille på lokale råd og utvalg, foreninger og interesseorganisasjoner, samt utvikling av Fylkesmannens tilsynsrolle kombinert med fordeling av skjønnsmidler til likestillingssatsing.
3. Horten kommune legger generelt til grunn at alle sentralt gitte endringer som medfører økte kostnader for kommunene blir fullfinansiert av staten.

27.02.2012 Kommunestyret

Vedtak:

1. Horten kommune understreker viktigheten av likeverd og likestilling, men vurderer ut fra kommunens arbeidsgiverrolle at foreslåtte endringer ikke er nødvendige. Horten kommune er generelt bekymret for de lokaldemokratiske

begrensningene som ligger i et økende antall lovkrav. Ut fra et overordnet samfunnsmessig perspektiv, kan slike lovkrav likevel være nødvendige.

- 2. Horten kommune stiller seg tvilende til effekten av et nytt direktorat og vurderer at offentlige midler kan utnyttes bedre gjennom å spille på lokale råd og utvalg, foreninger og interesseorganisasjoner, samt utvikling av Fylkesmannens tilsynsrolle kombinert med fordeling av skjønnsmidler til likestillingssatsing. Horten kommune anbefaler departementet å legge til side forslagene om et eget direktorat og andre forslag i høringen som øker byråkratiseringen av og kostnadene for offentlige og private arbeidsgivere.**
- 3. Horten kommune legger generelt til grunn at alle sentralt gitte endringer som medfører økte kostnader for kommunene blir fullfinansiert av staten.**

Møtebehandling:

Jan-Petter Krüger foreslo pva H, V, KRF og FRP:

1. Som administrasjonens forslag.
2. Horten kommune stiller seg tvilende til effekten av et nytt direktorat og vurderer at offentlige midler kan utnyttes bedre gjennom å spille på lokale råd og utvalg, foreninger og interesseorganisasjoner, samt utvikling av Fylkesmannens tilsynsrolle kombinert med fordeling av skjønnsmidler til likestillingssatsing. Horten kommune anbefaler departementet å legge til side forslagene om et eget direktorat og andre forslag i høringen som øker byråkratiseringen av og kostnadene for offentlige og private arbeidsgivere.
3. Som administrasjonens forslag.

Alf Henriksen fremmet følgende alternative forslag:

- 1 Horten kommune understreker viktigheten av likeverd og likestilling, men vil be om at foreslåtte endringer ikke medfører behov for økt byråkratisering av kommunale tjenester.
- 2 Rådet ser det som vesentlig at det gjennomgående likestillingsarbeidet har fokus på likestilling på flere diskrimineringsgrunnlag.
- 3 Rådet mener at det så raskt som mulig vurderes tilsvarende lovregler som konkretisere aktivitetsplikten for andre diskrimineringsgrunnlag.
- 4 Alle kommunale merkostnader forutsettes fullfinansiert av staten.

Even Gran fremmet følgende alternative forslag:

- 1 Horten kommune slutter seg til de foreslåtte tiltakene på likestillings- og diskrimineringsområdet. Det er behov for å styrke tilsynet med lovgivningen på dette området, samt tydeliggjøre lovgivningen når det gjelder aktivitetsplikter, slik utvalget foreslår
- 2 Horten kommune legger generelt til grunn at alle sentralt gitte endringer som medfører økte kostnader for kommunene blir fullfinansiert av staten.

Votering:

Grans forslag fikk 1 stemme.

Henriksens forslag fikk 2 stemmer.

Formannskapetets innstilling med Krügers forslag til endringer pkt 2 vedtatt med 38 mot 3 stemmer.

13.02.2012 Formannskapet

Formannskapets innstilling til kommunestyret:

Er lik administrasjonens forslag.

Møtebehandling:

Alf Henriksen fremmet følgende alternative forslag:

- 5 Horten kommune understreker viktigheten av likeverd og likestilling, men vil be om at foreslåtte endringer ikke medfører behov for økt byråkratisering av kommunale tjenester.
- 6 Rådet ser det som vesentlig at det gjennomgående likestillingsarbeidet har fokus på likestilling på flere diskrimineringsgrunnlag.
- 7 Rådet mener at det så raskt som mulig vurderes tilsvarende lovregler som konkretisere aktivitetsplikten for andre diskrimineringsgrunnlag.
- 8 Alle kommunale merkostnader forutsettes fullfinansiert av staten.

Even Gran fremmet følgende alternative forslag:

- 3 Horten kommune slutter seg til de foreslåtte tiltakene på likestillings- og diskrimineringsområdet. Det er behov for å styrke tilsynet med lovgivningen på dette området, samt tydeliggjøre lovgivningen når det gjelder aktivitetsplikter, slik utvalget foreslår
- 4 Horten kommune legger generelt til grunn at alle sentralt gitte endringer som medfører økte kostnader for kommunene blir fullfinansiert av staten.

Zvonimir Vojtulek fremmet følgende endringsforslag:

- 1 KRF støtter utredningsforslaget.
- 2 ..
- 3 Fullfinansiert av staten.

Votering:

Grans alternative forslag falt med 14 mot 1 stemme (SV).

Vojtuleks endringsforslag falt med 14 mot 1 stemme (KRF).

Henriksens alternative forslag falt med 13 mot 2 stemmer (R, SV).

Administrasjonens forslag vedtatt med 8 mot 7 stemmer (AP, SP, SV, R).

08.02.2012 Administrasjonsutvalget

Administrasjonsutvalgets innstilling til formannskapet:

Er lik administrasjonens forslag.

Møtebehandling:

Votering:

Administrasjonens forslag enstemmig vedtatt.

31.01.2012 Rådet for funksjonshemmede

Råd til administrasjonsutvalget:

- 9 Rådet støtter utredningens hovedforslag.
- 10 Rådet ser det som vesentlig at det gjennomgående likestillingsarbeidet har fokus på likestilling på flere diskrimineringsgrunnlag.
- 11 Rådet mener at det så raskt som mulig vurderes tilsvarende lovregler som konkretisere aktivitetsplikten for andre diskrimineringsgrunnlag.
- 12 Horten kommune legger generelt til grunn at sentralt gitte endringer som medfører økte kostnader for kommunene blir fullfinansiert av staten.

Møtebehandling:

Svein Erik Figved fremmet følgende alternative forslag pkt. 3:

- 1 Rådet støtter utredningens hovedforslag.
- 2 Rådet ser det som vesentlig at det gjennomgående likestillingsarbeidet har fokus på likestilling på flere diskrimineringsgrunnlag.
- 3 Rådet mener at det så raskt som mulig vurderes tilsvarende lovregler som konkretisere aktivitetsplikten for andre diskrimineringsgrunnlag.

Votering:

Figveds alternative forslag pkt. 1, 2 og 3 enstemmig vedtatt mot administrasjonens forslag pkt. 1 og 2.

Administrasjonens forslag pkt. 3, med unntak av "alle" enstemmig vedtatt.

31.01.2012 Eldrerådet

Råd til hovedutvalget:

Er lik administrasjonens forslag.

Møtebehandling:

Votering:

Administrasjonens forslag enstemmig vedtatt.

SAKSOPPLYSNINGER

Bakgrunn

Saken kommer opp med bakgrunn i et generelt ønske om politisk behandling av alle hørings saker, så langt det lar seg gjøre.

Faktiske forhold

Likestillingsutvalget ble oppnevnt ved kongelig resolusjon 12. februar 2010 for å utrede kjønnslikestilling med utgangspunkt i livsløp, etnisitet og klasse. Målet med utredningen er å legge grunnlaget for en helhetlig og kunnskapsbasert likestillingspolitikk for fremtiden. Likestillingsutvalget skal levere sin innstilling i august 2012.

Den foreliggende utredningen er knyttet til en presisering av mandatet med oppdrag å vurdere de eksisterende institusjonelle og organisatoriske rammene for likestillingsarbeid i offentlig regi på lokalt, regionalt og sentralt nivå.

Utredningen har forslag til lovendringer, organisatoriske endringer og tiltak og forslag til økonomiske virkemidler.

Departementet ber om høringsinstansenes synspunkter. Departementet gjør særskilt oppmerksom på utvalgets forslag om å fastsette tilsvarende regler om konkretisering av aktivitetspliktene for andre grunnlag enn kjønn, og ber om synspunkter på dette.

Hele høringsnotatet finner du her: <http://www.regjeringen.no/nb/dep/bld/dok/nouer/2011/nou-2011-18.html?id=663064>

Høringsfristen er 9. mars 2012.

Utredningens hovedforslag (hentet fra høringsbrevet)

1. Presiseringer i lovgrunnlaget

Med utgangspunkt i sitt mandat om kjønnslikestilling i et livsløps-, etnisitets- og klasseperspektiv har utvalget konsentrert sine forslag til lovendringer til likestillingsloven.

Sammensatt diskriminering

Utvalget foreslår et forbud mot diskriminering på flere grunnlag (i samme sak), eller *sammensatt diskriminering* i likestillingsloven. Det blir også foreslått et tilsvarende forbud i de øvrige diskrimineringslovene.

Aktivitetsplikten for arbeidsgivere og offentlige myndigheter

Utvalget foreslår at aktivitetsplikten for arbeidsgivere, og aktivitetsplikten for offentlige myndigheter som myndighetsutøvere og tjenesteytere, konkretiseres i lovgivningen. BLD tillegges myndighet til å føre tilsyn med aktivitetsplikten for offentlige myndigheter, med mulighet til å delegere oppgaven til et underliggende organ (direktorat). Ombudet intensiverer kontrollen med arbeidsgiveres redegjøringsplikt.

Tydeliggjøring av aktivitetsplikten for alle arbeidsgivere

Utvalget foreslår at aktivitetsplikten for *alle arbeidsgivere* blir gjort tydeligere i likestillingsloven, slik at den blant annet omfatter rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, arbeidstid herunder ufrivillig deltid, individuell tilrettelegging, utviklingsmuligheter og beskyttelse mot trakassering på grunn av kjønn og seksuell trakassering.

Private virksomheter med minst femti ansatte og alle offentlige arbeidsgivere

Utvalget foreslår at private virksomheter med minst 50 ansatte og alle offentlige arbeidsgivere får konkretisert aktivitetsplikten. I tillegg til at disse virksomhetene skal fastsette mål for kjønnslikestillingsarbeidet, skal de gjennomgå virksomhetens praksis og kultur for å identifisere barrierer for kjønnslikestilling, herunder ha oppmerksomhet på

kjønnsdiskriminering i sammenheng med de andre diskrimineringsgrunnlagene etnisitet, religion, livssyn, alder, seksuell orientering og nedsatt funksjonsevne. Videre foreslår utvalget at virksomhetene får plikt til å utarbeide lønnsstatistikk fordelt på kjønn, at de skal kartlegge bruk av ufrivillig deltid innen virksomheten, at de skal forebygge diskriminering og trakassering på grunn av kjønn og seksuell trakassering, samt holde oversikt over fordeling av ansvar, oppgaver og myndighet når det gjelder kjønnslikestilling. Utvalget foreslår at virksomhetene skal ha en plikt til å drive systematisk arbeid på disse ulike områdene.

Konkretisering av aktivitetsplikten for offentlige myndigheter

Offentlige myndigheter har en aktivitetsplikt i rollen som tjenesteyter og myndighetsutøver. Utvalget foreslår at aktivitetsplikten for offentlige myndigheter blant annet skal omfatte å kartlegge tilstand og utfordringer når det gjelder barrierer for kjønnslikestilling, også sett i sammenheng med de øvrige diskrimineringsgrunnlagene, holde oversikt over ansvar, oppgaver og myndighet når det gjelder kjønnslikestilling, der det er relevant forebygge diskriminering, trakassering mv. knyttet til kjønn og motarbeide og bekjempe fordommer og stereotyper. Utvalget foreslår at de offentlige myndighetene får plikt til å drive et systematisk arbeid på disse områdene.

Videre foreslår utvalget at myndighetene skal ha en plikt til å dokumentere de tiltakene som følger av aktivitetsplikten, men at det ikke skal være noen redegjørelsesplikt.

Tilsvarende konkretiseringer av aktivitetsplikten for andre diskrimineringsgrunnlag enn kjønn

Utvalget mener at det bør vurderes tilsvarende lovregler som konkretiserer aktivitets- og redegjørelsesplikten i arbeidslivet og for offentlige myndigheter i diskrimineringsloven, diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, og den varslede nye loven om vern mot diskriminering på grunn av seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk. Utvalget mener at det i tillegg bør vurderes å innføre en aktivitetsplikt for offentlige myndigheter når det gjelder alder.

2. Nytt likestillingsdirektorat

Den foreliggende utredningen omfatter forslag til en ny organisasjonsstruktur for likestilling. Utvalget foreslår at det etableres et nytt direktorat underlagt Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet med fagansvar for gjennomføring av likestillingspolitikken. Direktoratet skal arbeide med likestilling på flere diskrimineringsgrunnlag med følgende kjerneoppgaver:

- føre tilsyn med aktivitetsplikten for offentlige myndigheter
- gi opplæring om aktivitets- og redegjørelsesplikten i arbeidslivet,
- forvalte økonomiske virkemidler innen likestillingsarbeid,
- iverksette politisk vedtatte tiltak, og
- ivareta dokumentasjon og kunnskapsformidling.

Utvalget foreslår at det etableres fem regionkontorer i tilknytning til direktoratet.

3. Et tiårig utviklingsprogram for likestilling

Videre foreslår utvalget at det iverksettes et tiårig utviklingsprogram for lokalt likestillingsarbeid, med en årlig satsning på 200 mill kr. Utvalget viser til at man i Sverige har hatt en storstilt satsning for utvikling av offentlig likestillingsarbeid. Programmet skal støtte opp om det regionale og lokale likestillingsarbeidet.

4. Likestillings- og diskrimineringsombudet og Likestillings- og diskrimineringsnemnda

Likestillings- og diskrimineringsombudet og Likestillings- og diskrimineringsnemnda videreføres med dagens organisasjonsform, men ombudets mandat presiseres for å tydeliggjøre kjerneoppgavene dokumentasjon (også av egne saker) og veiledning. Ombudet og nemnda får ansvar for å håndheve forbudet mot seksuell trakassering i likestillingsloven.

Styrking av LDOs konvensjonstilsyn

Utvalget foreslår at LDOs tilsyn med at norsk rett og forvaltningspraksis er i overensstemmelse med de forpliktelser Norge har etter FNs kvinnediskrimineringskonvensjon og FNs rasediskrimineringskonvensjon blir styrket.

Likestillings- og diskrimineringsnemndas myndighet

Likestillings- og diskrimineringsnemnda har ikke myndighet til å tilkjenne oppreisning, eller erstatning for ikke- økonomisk tap for diskrimineringsbrudd. Oppreisning er hovedreaksjonen ved brudd på diskrimineringsforbudet. Utvalget foreslår at Likestillings- og diskrimineringsnemnda får myndighet til å tilkjenne oppreisning. I tillegg foreslår utvalget at nemnda skal få myndighet til å overprøve andre forvaltningsmyndigheters enkeltvedtak når slike vedtak er truffet i egenskap av å være arbeidsgiver. Videre foreslår utvalget at det åpnes for fri rettshjelp i saker der nemnda har funnet at et forvaltningsvedtak er i strid med diskrimineringslovgivningen, og anbefaler fri rettshjelp.

5. Samråd mellom myndighetene og sivilt samfunn

Utvalget foreslår at det etableres et kontaktutvalg mellom de sentrale myndighetene og likestillingsorganisasjonene. Utvalget foreslår også at det opprettes et forum for likestilling i arbeidslivet mellom barne-, likestillings- og inkluderingsministeren og partene i arbeidslivet.

Videre foreslår utvalget å øke den økonomiske støtten til organisasjoner på likestillingsfeltet.

Lover og forskrifter

Likestillingsloven

Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven

Arbeidsmiljøloven (m. fl.)

Vurderinger

Administrasjonen vurderer at foreslåtte presiseringer av lovgrunnlaget i stor grad samsvarer med praksis i kommunen, og ønsker å gi uttrykk for en generell bekymring for omfanget av lover – i den grad det kan virke begrensende på lokaldemokratiet og behovet for lokale prioriteringer i tjenesteproduksjonen. Isolert sett fra kommuneadministrasjonen, synes gjeldende lovverk å være tilstrekkelig.

Når det gjelder opprettelse av nytt direktorat, samt en økonomisk satsing på kr. 200 mill. pr. år i 10 år, er administrasjonen betenkt. Administrasjonen vurderer at økonomiske ressurser kan bli mer effektivt utnyttet gjennom å utvikle Fylkesmannens tilsynsordninger og evt. knytte likestilling/diskriminering til fordeling av skjønnsmidler direkte til kommunene.

Økonomiske konsekvenser

Ingen, av selve høringen.

Miljøkonsekvenser

Ikke relevant

Konklusjon/anbefaling

Administrasjonen understreker viktigheten av likeverd og likestilling, men vurderer ut fra Horten kommune som arbeidsgiver at foreslåtte endringer ikke er nødvendige.

Administrasjonen er generelt bekymret for de lokaldemokratiske begrensningene som ligger i et økende antall lovkrav. Ut fra et overordnet samfunnsmessig perspektiv, kan slike lovkrav likevel være nødvendige.

Administrasjonen vurderer at offentlige midler kan utnyttes bedre gjennom å spille på lokale råd og utvalg, foreninger og interesseorganisasjoner, samt utvikling av Fylkesmannens tilsynsrolle kombinert med fordeling av skjønnsmidler til likestillingssatsing.